

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 17/2002 vp

Hallituksen esitys eräiden rekisteröintiasioiden siirtämisestä käräjäoikeuksilta maistraateille koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä kesäkuuta 2002 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eräiden rekisteröintiasioiden siirtämisestä käräjäoikeuksilta maistraateille koskevaksi lainsäädännöksi (HE 79/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Antti Leinonen, oikeusministeriö
- kehittämisspäällikkö Hannu Mäkelä, sisäasiainministeriö
- käräjätuomari Erja Sorjonen, Helsingin käräjäoikeus
- johtaja Ritva-Liisa Raatikainen, Oikeusrekisterikeskus
- henkikirjoittaja Leea Väre, Jyväskylän maistraatti
- asianajaja Ulla Vuokila, Suomen Asianajajaliitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi isyyslakia, lahjanlupauslakia, avioliittolakia, ulosotolakia sekä takaisinsaannista konkurssipesään annettua lakia.

Esitys liittyy tuomioistuinlaitoksen kehittämiseen siten, että tuomioistuimet voivat paremmin keskittyä päätehtäväänsä, eli oikeusturvan toteutumisen takaamiseen, oikeusrauhan säilyttämiseen sekä oikeussuojan tarjoamiseen kansalaisille. Osana tätä kehittämistä ehdotetaan, että eräät pikemminkin rekisteröimislouentoiset kuin oikeudenkäyntilouentoiset asiar ryhmät siirrettäisiin käräjäoikeuksilta valtion yleisille paikallishallintoviranomaisille, maistraateille. Ehdotuksella tavoitellaan tarkoituksenmukaisempaa työnjakoa oikeushallinnon ja

rekisterihallinnon välillä oikeusturva ja asiakaslähtöisyys huomioon ottaen.

Esityksessä ehdotetaan, että isyyden tunnistamisen vahvistamiset, avioehtojen ja avio-oikeuden poistamisvaatimusten rekisteröinnit, läheisten välisten lahjojen rekisteröinnit, aviovarallisuussuhteeseen sovellettavaa lakia koskevien sopimusten rekisteröinnit sekä osituskirjojen rekisteröinnit olisivat vastedes maistraattien tehtävänä. Missään näistä asiaryhmistä ei katso- ta edellytettävän niin laaja-alaista tai monimutkaista oikeudellista harkintaa, ettei niiden käsittely maistraatissa käräjäoikeuden sijasta tästä syystä olisi asianmukaista.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Lait ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 2003 alussa. Saadun selvityksen mukaan tämä ajankohta on käytännön syiden vuoksi ilmeisesti liian aikainen. Koska lakiehdotusten voimaantulosäännökset on tavanomaiseen tapaan jätetty avoimiksi, ei niitä tarvitse muut-

taa. Valiokunta puoltaa siten lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj. Matti Vähänäkki /sd
jäs. Sulo Aittoniemi /alk
Leena-Kaisa Harkimo /kok
Erkki Kanerva /sd
Toimi Kankaanniemi /kd
Annika Lapintie /vas
Paula Lehtomäki /kesk
Kari Myllyniemi /kesk

Kirsi Ojansuu /vihr
Veijo Puhjo /vas
Tero Rönni /sd
Mauri Salo /kesk
Petri Salo /kok
Timo Seppälä /kok
Marja Tiura /kok
Harry Wallin /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Timo Tuovinen.